

Preek van Ds. T.H. Meedendorp over Genesis 4 : 19 – 26

“De laatste dagen”

Lezen: Mattheüs 24 : 32 – 42

Tekst: Genesis 4 : 19 - 26

Gemeente van de Heere Jezus Christus,

Na de zondeval van de mens in het Paradijs en na de uitdrijving uit Edens hof zien we al héél spoedig hoe wáár het Woord van de HEERE is: Ik zal vijandschap zetten tussen u en deze vrouw, tussen uw zaad en haar nakomelingschap.

Reeds in de verhouding van de eerste zonen van het eerste ouderpaar, Kaïn en Abel, wordt dat zichtbaar, tastbaar. Immers Kaïn slaat Abel dood. En om welke oorzaak? Omdat God Abel's dankoffer aannam en dat van Kaïn niet.

Toen ontstond er vijandschap. Niet maar een huiselijke twist tussen twee broers, zoals dat altijd wel eens voorkomt. Neen, maar vijandschap, door God gezet tussen hen, die Hem liefhebben en hen, die Hem haten. Vijandschap tussen kerk en wereld, tussen God en Satan, tussen Christus en antichrist. En die twee lijnen van slangenzaad tegenover vrouwenzaad beheersen de hele Schrift in Oud- en Nieuw Testament. Die twee lijnen en de vijandschap tussen die beide geven leiding aan de hele wereld- en kerkgeschiedenis tot aan het eind der dagen.

Naarmate de uiteindelijke gerichtsdag nadert, zal die vijandschap zich hoe langer hoe scherper toespitsen. Hetzij met leeuwengeweld of door slangenlist.

Wij zien daar al een voorproef van in de laatste tijd vóór het eerste wereldgericht van de zondvloed, als Lamech uit het Kaïn-geslacht zijn wraaklied zingt. En als tegelijk door Enos en de zijnen de Naam des HEEREN wordt aangeroepen. Ik bedien u Gods Woord uit onze tekst over:

Thema: “Gods roepstem van de laatste dagen vóór het eerste wereldgericht”

1. Als dagen van uitbrekende gaven;
2. Als dagen van uitbrekende zonden;
3. Als dagen van uitbrekende genade.

1. Dagen van uitbrekende gaven.

Er is in Kaïns geslacht, ondanks de vloek van God over Kaïns leven, een geweldige opbloei geweest. Een reusachtige evolutie, ontwikkeling.

Vooraf in het gezin van Lamech, nakomeling van Kaïn, wordt een hoogtepunt bereikt. Lamech's drie zonen weten het leven te verrijken, te versieren. Daar is allereerst Jabal, een vader van hen, die vee hadden en tenten bewoonden. Een vader, dat wil zeggen de eerste van hen, die als nomaden in tenten wonen en die hun levensonderhoud en bedrijf hebben door grote kudden vee, die ze van plaats tot plaats met zich voeren. Niet alleen kleinvee, maar ook runderen, kamelen en ezels. Zo beoefende Jabal het herdersbedrijf héél anders dan Abel. Jabal vervaardigde de eerste tenten, misschien uit aaneengeknoopte dierenvellen. Neemt die mee op zijn zwerftochten om nieuwe weide te vinden voor zijn talrijke vee. Zo zijn Kaïns nakomelingen niet gebonden aan de éne stad van Kaïn, niet aan hun rotswohnungen, niet aan één plaats, voor de zich snel uitbreidende bevolking en groeiende veestapel. Zo is Jabal de uitvinder van het verkeerswezen.

En de naam van zijn broer was Jubal, de vader, de eerste van allen, die citer en fluit bespelen. Dus de eerste, die instrumenten vervaardigde, hoe primitief ook, om muzikale tonen voort te brengen. Zowel snaar- als blaasinstrumenten. In Jubal vonkt dit genie, dat hem heel de wereld van tonen doet ontdekken en hem in staat stelt ze te ontlokken aan de snaren, die hij spant, en aan het riet, waarin hij blaast. Zo is Jubal de vader van de toonkunst.

Als derde zoon van Lamech wordt Tubal-Kain genoemd, de vader van de smeden van allen, die koper en ijzer bewerken. Dus de ontdekker van de mineralen in de bodem.

Tubal-Kain heeft de mensen het gereedschap voor de bewerking van de grond en het zwaard in handen gegeven. Hij is dus de vader van de werktuigkunde, van de industrie van de machine en van alle natuurkundige en technische vindingen. Naast dit drietal geniale zonen wordt nog vermeld de naam van Lamech's dochter: Naäma. En die naam zegt reeds genoeg. Immers ze betekent: schone, lieflijke. Dat spreekt voor zichzelf als we bedenken, dat in de Heilige Schrift tussen Eva en Sara geen enkele vrouwen naam staat opgetekend. Behalve de namen van Ada en Zilla dan. In Naäma, Zilla's dochter, komt het zinnelijk vrouwenschoon tot zijn hoogtepunt: Koningin van schoonheid.

En aan het hoofd van dat gezin staat Lamech, die, zich bewust van de grootheid van zijn kinderen, de gevoelens van zijn hart vertolkt in dichterlijke vorm. Na Adam is Lamech de eerste dichter. Maar nù dichter van een wraaklied. In tegenstelling met Adam's bruiloftszang, toen God zelf Manninne tot hem bracht.

Merkwaardig dat juist onder Kaïns nakomelingschap zulke cultuurgaven tevoorschijn komen. Want cultuur is het: Jabals ontdekking, Jubals vinding, Tubal-Kains vernuft en Lamechs dichtkunst.

Immers cultuur is de samenvatting van alle werkzaamheden waardoor de mens, de natuur verandert, aan zich dienstbaar maakt, zijn leven ermee verrijkt, vervolmaakt.

Cultuur is immers uit de natuur halen alle krachten, die in haar zijn geschapen en dan die krachten doen dienen tot levensontplooiing.

Zo zijn Lamechs drie zonen uitvinders van naam geweest, van groot formaat.

Al behoorden zij dan ook niet tot het vrouwenzaad, het vroom geslacht. Maar dat zien we telkens weer door de eeuwen heen. De ontwikkeling van het natuurlijke leven is meermalen niet te danken aan hen, die de Heere vrezden, maar aan die kringen, die met God en Zijn Woord niet rekenen. Intussen — al beseffen en willen zulken het niet — ze staan tòch in dienst van de Allerhoogste. Ze werken, huns ondanks, mee aan de uitvoering van Gods wereldplan. Het is toch de Geest van God Almachtig geweest en nu nòg, Die zó hun gedachten leidt, hun vernuft scherpt, hun gehoor opent, hun oog doet zien, dat zij, juist zij, voor de mensheid de levensontwikkeling mogelijk maken. Dat zij de wereld van de kunst en de wetenschap ontsluiten en het wapenhuis voor de strijd om het bestaan vullen.

Uitbrekende gaven van God! Vlak vóór de tijd van het eerste wereldgericht — de zondvloed.

Uitbrekende gaven van God! Zien we ze vandaag niet in overstelpende maat? Wat is er en wordt er, zeg in de laatste veertig jaar, niet uitgevonden op allerlei gebied? Op welk terrein van het leven heeft de mens zijn speurzinn niet gericht? Met resultaten, die ons verbluft doen staan. Waar zijn de afstanden? Nu wij leven in een tijd van straalvliegtuigen en ruimteschepen, van reizen naar de maan en naar Mars.

Is Jabals draagbare tent niet geworden tot een rijdende, varende, vliegende woning? En dan de velerlei uitvindingen ten dienste van landbouw en veeteelt. Uitvindingen op medisch en chemisch en geologisch gebied!

En tot hoe hoge vlucht is Jubals uitvinding niet gestegen in de wereld van tonen, muziek en muziekinstrumenten!

En wat er uit Tubal-Kains vinding al niet is gegroeid - daar is het eind van weg. In Amerika, het land van de industrie, heeft men dan ook een reuzen standbeeld opgericht voor deze derde zoon van Lamech.

Neen, wij zullen zeker al die ontdekkingen en uitvindingen niet met een schijnvroom, minachtend gebaar mogen voorbijgaan. Of denken en zeggen, dat het allemaal werken van de duivel zijn. Want de duivel kan en doet niets uitvinden. Hij heeft alleen maar de macht om al dat nieuwe ten kwade aan te wenden onder de actieve toelating Gods.

Wij zeggen meermalen: wat leven wij toch in een goddeloze tijd. En 't is waar. Maar tegelijk moeten we bedenken, dat we een geweldige tijd beleven. Geweldig vanwege machtige uitbrekende gaven Gods! Enerzijds een tijd, die zwaar en zwanger is van de aanwezige en naderende oordelen Gods. En anderzijds ook een tijd, die boordevol is van tastbare en zichtbare grootheid en goedheid Gods, zodat we met eerbiedige verwondering moeten uitroepen: O Heere, onze Heere, hoe heerlijk is Uw naam op de ganse aarde. En wat is de mens, dat Gij op zulk een machtige wijze aan hem gedenkt.

2. Dagen van uitbrekende zonden.

De grootste ontwikkeling in Lamechs tent heeft het aan Kaïns geslacht tegelijk mogelijk gemaakt om buiten God en tegen God het leven te verrijken en te veraangenamen. Daarin waren zij geestelijke kinderen van Kaïn. Hun afvallig ongeloof riep uit: "de wereld is van òns!" Hun angst voor en haat tegen de oppermachtige Schepper was bij Lamech en de zijnen de diepe ondergrond en de eerste drijfveer van ál hun handelen.

Zij hebben de cultus, dat is de Godsverering en de cultuur niet samengehouden. Hun evolutieontwikkeling was niets anders dan revolutie tegen God en Zijn Gezalfde.

Dat blijkt dadelijk, als wij lezen: En Lamech nam zich twee vrouwen, de ene heette Ada en de andere Zilla. De heiligheid van het huwelijk: één man en één vrouw, wordt door Lamech brutaal vertreden. Door hem wordt het vrouwenschoon misbruikt in zondedienst. Hij is geweest de vader van de veelwijverij. Bij Lamech borrelt op de onreine bron van huwelijksongerechtigheid, die eeuwenlang gehele volken heeft bezoedeld. Ook het bondsvolk Israëel, ook de tent der aartsvaders. Ook het paleis van de koningen David en Salomo. De zonde, die door alle tijden heen haar tienduizenden heeft verslagen.

En zie nu die Lamech daar staan in de opening van zijn tent, door Jabal gespannen. En als de dichterlijke geest hem aangrijpt, komt Jubals muziekinstrument hem begeleiden. Leunend op het zwaard, door Tubal-Kain hem gesmeed, omringd door zijn twee vrouwen en de schone Naäma, zingt hij zijn wraaklied, zijn zang van hoogmoed.

"Ada en Zilla, hoort naar mijn stem; vrouwen van Lamech, neigt uw oor tot mijn rede!". Ze moeten hem zien en bewonderen, haar man, de vader van haar zonen, hem, in zijn durf en trots, de man met de gespannen spieren, zeker van de overwinning.

Wie deze Lamech zal durven aanvallen, slaan of wonden, hij zij een man of jongeling, die is voorzeker een kind des doods. Voor eeuwen werd vader Kaïn door een zeventvoudige wraak van God de Heere beschermd.

Maar Lamech heeft die goddelijke bescherming niet nodig. Hij helpt zichzelf. Hij stáát zijn mannetje. En dan belooft hij zijn vijand wraak. Nee, niet zevenmaal.....

Maar zevenenzeventig maal. Of zeventig maal zeven maal.

Ada en Zilla, hoort naar mij. Ik sloeg een man dood om een mij toegebrachte wonde. En een knaap enkel om een striem. Zó worden Gods uitbrekende gaven misbruikt in dienst van de zonde. Zó barst open de zweer van brutale zelfverheffing, hoogmoed, zinnelijke ongebondenheid en wraaklust.

Zó wordt de goede Gever van alle goede gaven uitgedaagd. Heeft God de Heere misschien dáártoe aan Jubal zijn kunstzinnig talent geschonken? Of aan Tubal-Kain zijn scherponderzoekende geest? Of aan Lamech de schone dichtkunst? Om er zichzelf mee te eren? En te roemen in zichzelf? En zo de geschonken gaven in dienst te stellen van zichzelf, van de zonde, van de grijnzende Satan?

Terwijl in de zevende generatie van Seth (= Henoch) het geloof tot een hoogtepunt kwam, zo in de zevende van Kaïn (= Lamech) de opstand tegen God. En de geschiedenis der Kaïnieten, die met een moorddáád begon, eindigt met een moordliéd. Zo komt in de tiende generatie de voleinding, de ondergang in de zondvloed.

Ja, er is cultuur in Lamechs tent. Cultuur in topvorm. Maar cultuur zonder cultus, zonder Godsverering. Cultuur in afval van God. Een ontplooiing en beheersing van al de schiepingsgaven Gods. Een levensrijkdom, die telkens weer versteld doet staan. Maar 't is alles revolutie, afval van God. Geen vervulling, maar verwerping van de oude oeropdracht van de Schepper aller dingen om de aarde te vervullen en te onderwerpen, namelijk tot Gods eer!

Zien we diezelfde grondtrekken uit de dagen vóór het eerste wereldgericht van de zondvloed niet ontstellend duidelijk aan het licht treden in onze tijd? De verrijking van het mensenleven door ontwikkeling en cultuur en welvaart brengt mensen en volken veelal niet dichter bij God de Heere. Maar die levensontplooiing op schier elk gebied doet vaak des te meer in ongerechtigheid uitbreken.

Welk een verering van de mens, die geweldige mens in zijn kennen en kunnen, in zijn macht en grootheid. De namen van de sporthelden worden dagelijks luide rondgeroepen door de radio en de T.V. Uitvinders en technologen worden als koningen door de massa vereerd en gehuldigd.

't Is alles de Lamech-zonde. Die zelfverheerlijking van de mens grenst aan verafgoding van menselijke vinding en menselijk genie.

Cultuur zonder cultus, zonder Godsverering. 't Is alles de praktijk van: laat ons Zijn banden breken en Zijn touwen van ons werpen.

Wij kunnen dit en wij zullen dat, zo spreken de groten der aarde in hun overmoed.

Het éne, grote machtwoord van de snoever, van de brallende Lamech. Het éne, grote machtwoord van zoveel stemmen en rassen, die zich in rebellerende vrijheidsbewegingen hebben losgemaakt van hun zogenaamde overheersers.

Cultuur - dat is ook ontwikkeling van en hulp aan onderontwikkelde landen en volken. En daarvoor moet er zijn een wereldvoedselvoorzieningraad; daarvoor moet kapitaal worden geïnvesteerd, hulpverlening worden geboden op grote schaal en zo beschaving worden gekweekt.

Maar 't is alles zonder cultus, zonder verheerlijking van die God, in Wiens hand hun adem is en bij Wien al hun paden zijn.

't Is alles zogenaamd liefde tot de naaste, maar intussen de tweede tafel van de Wet Gods, — voor zover het tenminste nog liefde tot de naaste heten kan — losgemaakt van het eerste gebod: God liefhebben boven alles.

Zonder twijfel, er wordt ontzaglijk veel gegeven aan de naaste, veel meer dan een beker koud water. Maar wanneer het niet gedaan wordt tot en in de naam van Christus, hoeveel waarde zou het dan hebben in Gods alziende ogen?

Uitbundige gaven brengen tot uitbrekende zonden - óók vandaag.

Waar de cultus, de Godsverering in de vrieskast wordt gezet, daar brengt de medemenselijkheid geen troost in leven en sterven. Daar is de cultuur een zaak van genot, in plaats van dat ze allereerst vraagt naar Gods gebod.

Dat we ons dan maar helder bewust zijn, gemeente, dat de begeerlijkheid van het vlees, de grootsheid van het leven en de begeerlijkheid van de ogen juist uitgaan naar duivelse muziek, naar slechte boeken, naar prikkelende hoorspelen voor de radio en naar sensationele televisieprogramma's.

Maar dat alles en zoveel meer, dat als cultuur wordt aangediend en gepropageerd, is niet uit de Vader, maar uit de wereld. En de wereld gaat voorbij en haar begeerlijkheid, maar wie de wil van God doet, blijft in der eeuwigheid.

3. Dagen van uitbrekende genade.

Niet lang na Abels dood, 130 jaar na de schepping, wordt Eva's leven vervuld met blijde verwachting. En als haar dagen vervuld worden, klinkt na de smart de jubel in de tent van de moeder aller levenden: 'n zóón! Haar geloof vindt de juiste naam: Seth, want God heeft mij een ander zaad gegeven. Hij heeft het gesteld in de plaats van Abel, die Kaïn heeft doodgeslagen. Seth betekent: plaatsvervanger.

Wat moderner gezegd: estafetteloper. Dat is de man, die de fakkel dáár, waar zijn voorganger die liet liggen, opneemt en het licht verder draagt.

Zó zien de ouders het. Seth is de van God gegeven lichtdrager, die de lijn van het vrouwenzaad zal doortrekken. Het geloof van Adam en Eva heeft zich vastgeklemd aan de moederbelofte (Genesis 3 : 15). Daarin had de Heere gezegd, dat het vrouwenzaad wèl gewond en gekneusd zou worden — de hielen verpletterd — maar dat het niet ten onder zou gaan. En dat woord heeft hun verwachting gegeven.

En dan wordt daar dadelijk in onze tekst aan toegevoegd, dat die Seth óók een zoon krijgt, namelijk Enos.

Nu wordt reeds duidelijk dat Seth, Abels plaatsvervanger, toch niet een herhaling zal geven te zien van Abel. Want hij zal niet sterven zonder nakomelingen na te laten. De lijn loopt nu dóór!

Immers Seth, die kerkvader, zal een van de vleselijke vaders worden van het grote Vrouwenzaad, Jezus Christus. In Eva's tent wordt zo de draad weer opgenomen en de lijn doorgetrokken naar.... Bethlehem! In de stamboom van Lucas 3 staat dan ook: Jezus, de zoon van.... Enos, de zoon van Seth, de zoon van Adam, de zoon van God.

Oók aan Seth werd een zoon geboren. Het heilig geslacht blijft gespaard. De HEERE bevestigt Zijn Verbond van kind tot kind. Niet alleen Adam en Eva kregen een zoon. Oók

Seth. En bovendien: niet alleen Kaïn kreeg een zoon: maar óók Seth. En hij noemde zijn naam: Enos.<>

Die naam lijkt niet veel, maar hij is toch veelzeggend. Tegenover de achtergrond van het brallende lied van Lamech, de tijdgenoot van Seth. Tegenover de snelle ontplooiing van het leven in Lamech's gezin en geslacht. Waar als het ware de hoorn van overvloed wordt uitgestort. Van techniek en kunst, van poëzie en vernuft. Tegenover de verwatenheid en hoogmoed van Lamech is die naam „Enos" een geloofsbelijdenis, een levensprogram. Hier wordt de geloofsgestalte van Abel weer zichtbaar.

Want „Enos" betekent: mens. Maar dan in een andere zin, waarin Adam ook mens betekent. In Adam-mens zit iets van de heerlijkheid van het kroonstuk der schepping, iets van: van Gods geslacht. Maar „Enos" betekent zoets als: broos, zwak, sterfelijk mens.

Bij de naamgeving van zijn zoon belijdt vader Seth zijn geloof in de moederbelofte. Hier is de geest van Abel. Niet door kracht, niet door geweld, maar door Mijn Geest zal het geschieden. Enos, zwak, broos mens, gij zult niet de geweldige krachtpatser zijn tegenover Lamech en het Kaïns geslacht.

Maar er staat van Enos: in zijn tijd begon men de Naam des HEEREN aan te roepen. Dat wil zeggen: men begon in Enos' dagen met de openbare cultus.

Met de openbare Godsverering, de publieke eredienst. Op welke wijze dat allemaal in zijn werk is gegaan, is niet met zekerheid te zeggen.

Er zal allicht een offerdienst zijn geweest als die van Abel. Misschien zijn er gemeenschappelijk eenvoudige liederen gezongen. In elk geval heeft men publiek de Naam des HEEREN beleden. En samen gebeden.

Die eenvoudige mensen hebben gewerkt met de kennis, die zij hadden van schepping, zondeval en genade. Zij hebben geloofskennis gehad van de drie stukken van ellende, verlossing en dankbaarheid. En zij hebben gelovig verwacht de grote verlossing, die gekomen is in Jezus Christus.

Zo zijn ze zalig geweest in hoop.

Cultus en cultuur waren voor hen geen tegenstellingen. Maar het cultuurmandaat begon bij hen met cultus, met eredienst voor God de HEERE. En die cultus gaf leiding, beheerste hun cultuurwerkzaamheid. Zij verstonden en brachten in praktijk, waartoe Paulus later vermaant: hetzij gijlieden eet of drinkt of iets anders doet, doet het alles ter ere Gods.

Zonder twijfel hebben Lamech en de zijnen — tijdgenoten van Enos — met die gemeenschappelijke publieke aanroeping van de Naam des HEEREN gespot. Ze hebben gelachen: zie daar es, die achterlijken willen ook meedoen. Ze volgen ons op een afstand. Ze doen op hun manier ook aan cultuur.

Ze hebben gespot met die cultus, die Godsverering van Enos met de zijnen met aanbidding van de God van alle genade en goede gaven.

Ze hebben de waarschuwende prediking van Enos verworpen. Hoe hij ook samenriep tot de dienst van de Heere. Hoe Enos en zijn tijdgenoten ook opriepen om God de ere te geven.

Zoals Henoch, die waarschuwde voor het komende Godsgericht (Genesis 5: 21 - 24; Hebreëen 11: 5, 6).

Hoe Lamech, de vader van Noach, ook uitzag naar de enige trooster. (Genesis 5: 29).

Hoe scherp Noach ook verkondigde de gerechtigheid van God (Genesis 6: 8; 2 Petrus 2: 5) ze werden allen met spot en hoogmoed beantwoord en afgewezen.

Het waren de laatste dagen vóór het eerste wereldgericht. Dagen van uitbrekende gaven en van uitbrekende zonden. Zó is de eerste wereld rijp geworden voor het vernietigend oordeel des Heeren. Mee doordat de kinderen van Seth en Enos zich niet onbesmet hebben bewaard van de zondige cultuur van het boze geslacht. Maar voetje voor voetje meelingen doen met de verkeerde praktijk van zich verenigen, door gemengde huwelijken, met Lamech's geslacht. En zo zien we gebeuren, dat én de nakomelingen van Lamech, maar óók die van Seth en Enos ten ondergaan in de wateren van de zondvloed. Alléén Noach zijn acht zielen werden behouden. (1 Petrus 3: 20).

Onze hoogste Profeet en Leraar zegt: en gelijk de dagen van Noach waren, zo zal ook zijn de toekomst van de Zoon des mensen. Want gelijk ze waren in de dagen vóór de

zondvloed etende en drinkende, trouwende en ten huwelijk uitgevende, plantende en bouwende, kopende en verkopende, tot de dag toe, op welke Noach in de ark ging. En het niet bemerkten totdat de zondvloed kwam en hen allen wegnam, alzo zal het ook zijn in de toekomst van de Zoon des mensen.

En vertoont de wereld van onze dagen niet dezelfde grondstructuur? Zodat ze rijp wordt voor de ondergang.

Zoals eens de vrouwen en kinderen van Lamech in bewondering zijn wraaklied hebben aangehoord, zo loopt de massa steeds weer en meer in verwondering aan achter de bringers en dragers van een nieuwe cultuur.

En wij weten het uit het Woord van God, dat tenslotte de héle wereld zal lopen achter het beest, om dat te aanbidden, de antigoddelijke macht van de antichrist. Van wie Lamech, de Kaïniet, een maar al te duidelijke voorloper was.

Waken wij dan, opdat het geslacht der Kerk niet valle in het voorbeeld van de kinderen van Seth en Enos, die meegezogen werden in het moeras der zonde van de vermenging. Door mee te snoepen van de zondige cultuur van deze wereld. Die niet is uit geloof, naar Gods Wet en tot Zijn eer.

Waakzaam zijn, door grenzen te zien en die ook te trekken tussen al wie de Naam des HEEREN aanroepen en belijden en wie voor de mèn's een naam maken.

Waken, door grenzen te zien en te trekken voor onszelf en voor onze kinderen tussen hen, die de Naam des HEEREN nog wel aanroepen op zogenaamde christelijke, evangelische wijze, maar intussen tegen het geopenbaarde Woord als Góds getuigenis, als: zó zegt de HEERE. Die de Bijbel opvatten als geloofsgetuigenissen van mensen, die dan ook eigentijds moeten worden verstaan en toegepast.

Ja, wij leven in een tijd van uitbrekende gaven en van uitbrekende zonden. Maar ook in dagen van uitbrekende genade. Waar een volk leeft, voor wie de Naam des HEEREN een sterke toren is. Een volk, dat het begonnen is om de HEERE recht te kennen en Zijn werken in natuur en Schriftuur te roemen en te prijzen. Een volk, een kerk, die vasthoudt aan en terugkeert naar het vaste Woord van God. Waar dat Woord wordt bewaard. In belijdenis en leven. In het zuiver houden van het instituut der Kerk.

En zo'n Kerk blijft arm, vergeleken bij die machtige wereld vol cultuur. Maar zij blijft bij het goddelijke devies: eerst de cultus, de ere en verheerlijking Gods. En daarna en daarop gebouwd, voor zover God gaven en krachten en tijd geeft: cultuur.

Bovendien weten we dat die Kerk, die het Pro Rege in haar vaandel heeft en handhaaft, eenmaal grondig wordt uitgeplunderd. Als het merkteken van het beest de wereld gaat beheersen. Als Lamech, de Kaïniet, de tent van Enos verwoesten gaat.

Maar toch zal de HEERE het waarmaken: de poorten der hel zullen Mijn Gemeente niet overweldigen. Er zal zijn en blijven een overblijfsel naar de verkiezing der genade. Zij strijden in volharding de goede strijd van het geloof. En tot hen komt het bemoedigend Woord: ge hebt kleine kracht, maar ge hebt Mijn Woord bewaard. Daarom zal Ik ook u bewaren in het uur der verzoeking, die over de gehele wereld komen zal.

Zal ook deze plaatselijke Kerk en wij persoonlijk als leden van die Kerk zulk een bewaarde gemeente zijn?

Zal de lijn van het vrouwenzaad hier niet afknappen, maar dóórgetrokken worden?

Zonder twijfel als wij ons maar bewust zijn dat wij leven in het tijdperk van de laatste ure. Als wij maar blijven horen en doen naar het Woord van onze Koning:

Kinderkens, bewaart uzelf van de afgoden, bewaart uzelf in de liefde van God van onze Here Jezus Christus.

Amen.